

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní Mgr. Helenou Konečnou ve věci žalobce: **P. Ch.**, nar. ..., bytem P. 124, R., zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Jihlava, Žižkova 57, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2016, čj. KUJI 1065/2016, sp. zn. OOSČ 5/2016 OOSC/1,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 1. 2016, čj. KUJI 1065/2016, sp. zn. OOSČ 5/2016 OOSC/1, a rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod ze dne 18. 11. 2015, čj. DOP/3459//2015-10, se z r u š u j í a věc se žalovanému v r a c í k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je p o v i n e n zaplatit žalobci náklady řízení v částce 15.342,- Kč do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola.**

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce do rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod (dále také jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 18. 11. 2015, čj. DOP/3459//2015-10, a toto rozhodnutí potvrdil. Uvedeným prvoinstančním správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), v souvislosti s porušením ustanovení § 18 odst. 4 téhož zákona. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 2.500,- Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení

motorových vozidel na dobu 1 měsíce a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce se dopustil přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že dne 22. 6. 2015 v 11:11 hod., v obci Havlíčkův Brod, ul. Žižkova (vozidlo měřeno ve vzdálenosti 173 m od autobusové zastávky MHD ve směru jízdy od centra města), kde je rychlost stanovena nejvýše 50 km/hod., mu silničním laserovým rychloměrem Pro Laser III PL-Dok I, obsluhovaným hlídkou Městské policie Havlíčkův Brod byla jako řidiči vozidla tovární značky Hyundai, registrační značky ..., naměřena rychlost 73 km/hod. Při zvážení maximální možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/hod., byla skutečná rychlost měřeného vozidla v rozmezí 73 ± 3 km/hod., tedy nejméně 70 km/hod. Nejvyšší dovolenou rychlost jízdy v obci tak překročil nejméně o 20 km/hod. Dle zjištění se řidič (žalobce) uvedeného přestupku dopustil v období dvanácti po sobě jdoucích kalendářních měsíců podruhé. Tímto jednáním porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.

Dále žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně zahájil dne 29. 9. 2015 se žalobcem řízení o přestupku a současně ho předvolal k ústnímu jednání na 6. 10. 2015. Dne 6. 10. 2015 obdržel správní orgán prostřednictvím e-mailu omluvu z ústního jednání z důvodu jeho nepřítomnosti na území ČR (poštou doručeno dne 12. 10. 2015). Správní orgán I. stupně tuto omluvu akceptoval a předvolal žalobce k dalšímu ústnímu jednání na den 18. 11. 2015, žalobce předvolání převzal dne 30. 10. 2015. Dne 16. 11. 2015 obdržel správní orgán prostřednictvím e-mailu další omluvu z ústního jednání, v němž jako důvod bylo uvedeno „pracovně na území Polské republiky“. Podání nebylo ve lhůtě dle § 37 odst. 4 správního řádu potvrzeno. Správní orgán I. stupně tuto omluvu již neakceptoval, vyhodnotil ji jako nenáležitou a projednal věc v nepřítomnosti žalobce ve smyslu ustanovení § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“). Téhož dne vyhotovil i rozhodnutí ve věci.

Dle žalovaného postupoval správní orgán I. stupně v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), tedy zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad napadeného rozhodnutí s požadavky zákonnosti. Spáchání přestupku bylo na základě shromážděných podkladů spolehlivě zjištěno a prokázáno.

Závěrem se žalovaný uvedl, že zabýval výší a druhem sankce v daném případě a označil ji za přiměřenou a odpovídající porušení předmětných povinností stanovených právními předpisy.

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedeného rozhodnutí, navrhl jeho zrušení, jakož i zrušení jemu předcházejícího rozhodnutí orgánu I. stupně, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

Žalobce předně namítl, že ve spise neexistuje jednoznačný důkaz, který by prokazoval, že se právě on dopustil překročení nejvyšší povolené rychlosti. Stěžejním a zároveň jediným podkladem, který měl osvědčovat rychlost jízdy jeho

vozidla, byl protokol o dopravním přestupku, na kterém je vyobrazena fotografie z měření. Na této fotografii se však mimo vozidla žalobce nachází směrem na příjezdu k policejní hlídce ještě jiné vozidlo. Jelikož na fotografii není patrný záměrný kříž, ani jiné označení, jež by prokazovalo, že bylo změřeno právě vozidlo žalobce, je přesvědčen o tom, že bylo změřeno vozidlo, které jelo za jeho vozidlem, neboť si není vědom toho, že by někdy během své jízdy překročil maximální povolenou rychlost. Připomněl, že v řízení o přestupku je důkazní břemeno na straně správního orgánu, který má zákonnou povinnost prokázat, že se projednávaného přestupku dopustil právě obviněný z přestupku, správní orgán se však nezabýval tím, zda bylo změřeno vozidlo žalobce či vozidlo jedoucí za ním. Jelikož byl protokol jediným podkladem pro zahájení řízení, přičemž z něj nelze jednoznačně usoudit, že bylo měřeno vozidlo žalobce, měl správní orgán obstarat další důkazy, jež by postavily najisto, které z vozidel bylo měřeno, nebo řízení vedené proti žalobci zastavit.

Žalobce uvedl, že i kdyby bylo prokázáno, že bylo změřeno vozidlo značky Hyundai, spisový materiál neobsahuje (mimo protokol, kde bylo dopsáno jméno a příjmení, datum narození a adresa žalobce) žádný podklad, který by prokazoval, že vozidlo řídil právě žalobce.

Žalobce si není vědom toho, že by jej předmětný den stavěla policejní hlídka. V podkladech pro rozhodnutí navíc není žádný záznam, který by prokazoval přítomnost žalobce na místě kontroly.

Dle žalobce je napadené rozhodnutí nezákonné i z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, neboť místo protiprávního jednání, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí, nemá oporu v odůvodnění. V prvostupňovém rozhodnutí bylo jako místo spáchání přestupku uvedeno „obec Havlíčkův Brod, ulice Žižkova (vozidlo změřeno ve vzdálenosti 173 m od autobusové zastávky MHD naproti prodejně Lidl, přičemž k této zastávce MHD přijížděl od centra města), kraj Vysočina“. Označení místa spáchání přestupku však nemá oporu nikde ve spisu, neboť v protokolu o dopravním přestupku je uveden název místa „Žižkova“, ale není uvedeno, v jaké obci se mělo toto místo nacházet. Výrok prvostupňového rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelný, neboť je v něm uvedeno místo spáchání přestupku, které nemá oporu ve spise.

Dle žalobce bylo měření provedeno v rozporu se zákonem, neboť spis neobsahuje žádný důkaz o tom, že by obecní policie byla oprávněna na daném úseku měřit rychlost vozidel. Dle ustanovení § 79a zákona o silničním provozu je obecní policie oprávněna měřit rychlost výhradně na místech určených policií. Toto oprávnění však prokázáno nebylo, tudíž byl důkaz (záznam z rychloměru) získán v rozporu s právními předpisy a jde tak o nezákonný důkaz, jenž v řízení nelze použít.

Žalobce dále namítl procesní pochybení správního orgánu spočívající v tom, že projednal delikt nezákonně v nepřítomnosti žalobce. Během řízení byl žalobce dvakrát předvolán k ústnímu jednání. Z prvního nařízeného na den 6. 10. 2015 se omluvil z důvodu zahraniční pracovní cesty s tím, že se vrátí v prosinci téhož roku. Správní orgán tuto omluvu přijal, tedy ji vyhodnotil jako důvodnou, avšak další jednání nařídil na 18. 11. 2015, a to i přes to, že mu z předešlé omluvy, kterou akceptoval, bylo známo, že žalobce v danou dobu bude ještě v zahraničí. Žalobce je přesvědčen o tom, že povinnost omlouvat se i z druhého jednání neměl, když v

především omluvě správnímu orgánu sdělil, že se bude souvisle nacházet v zahraničí až do měsíce prosince. I přes to, že jeho první (správním orgánem akceptovaná) omluva pokrývala i období, na které bylo nařízeno druhé jednání, žalobce zaslal správnímu orgánu omluvu i pro další jednání. Tuto však správní orgán odmítl s tím, že nebyla podáním dle správního řádu, neboť elektronické podání nebylo opatřeno zaručeným elektronickým podpisem. Toto tvrzení správního orgánu však nemá oporu ve spise, neboť v něm není obsažena žádná informace o tom, že by podání nebylo opatřeno elektronicky zaručeným podpisem. Žalobce poukázal na vyhlášku o podrobnostech výkonu spisové služby, která stanoví, jakým způsobem mají správní orgány přijímat dokumenty. Dle ustanovení § 4 odst. 4 této vyhlášky má veřejnoprávní původce zjistit, zda je doručený elektronický dokument podepsán elektronickým podpisem. Dle odst. 5 má dále ověřit platnost uznávaného elektronického podpisu a dle odst. 6 má tímto postupem zjištěné údaje zaznamenat do spisu. Správní orgán však postupoval v rozporu s touto vyhláškou, neboť předepsaný postup nedodržel a v důsledku tohoto pochybení nelze určit, zda bylo předmětné podání (omluva z ústního jednání) opatřeno elektronicky zaručeným podpisem či nikoli, neboť spis žádnou informaci o tom, že by správní orgán prvního stupně kontrolu podání provedl, neobsahuje. Žalobci však nemůže být kladeno k tíži, že správní orgán přijatou písemnost nezkontroloval a nepřidal do spisu výstup z této kontroly, v důsledku čehož existuje pochybnost o tom, zda bylo podání žalobce podepsáno uznávaným elektronickým podpisem či nikoliv.

Závěrem žalobce namítl, že výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně je v rozporu s ustanovením § 77 zákona o přestupcích, ve kterém je stanoveno, že je obligatorní náležitostí výroku o vině z přestupku i údaj o formě zavinění, přičemž přestupkový řád rozlišuje dvě formy nedbalostního zavinění (nedbalost vědomou a nevědomou). Správní orgán I. stupně ve výroku rozhodnutí uvedl, že přestupek byl spáchán v nedbalosti, avšak ani v odůvodnění rozhodnutí neurčil, zda šlo o nedbalost vědomou či nevědomou. Tím dle názoru žalobce nedostal požadavkům § 3 správního řádu, neboť nezjistil stav věci v potřebném rozsahu, když nezjistil (ani nekonstatoval), v jaké konkrétní míře nedbalosti žalobce údajný přestupek spáchal. Zjištění konkrétní míry zavinění má pak vliv zejména na výši uložené sankce, když v rámci její výměry má správní orgán povinnost přihlížet mimo jiné k míře zavinění. Pokud správní orgán nezjistil míru zavinění v podrobnostech, které vyžaduje zákon, nemohl ani zákonně vyměřit sankci, neboť při její výměře vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, když zavinění je dle § 12 odst. 1 okolností přestupku, kterou je správní orgán při výměře sankce povinen vždy zohlednit.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby. Dodal, že žalobce podal blanketní odvolání, které ani na výzvu nedoplnil. Za této situace bylo povinností žalovaného přezkoumat napadené rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu a tuto povinnost splnil. Uvedl, že žalobce uplatňuje veškeré námitky poprvé až v žalobě, proto na ně nemohl žalovaný v rozhodnutí reagovat. Přesto má za to, že žádný ze žalobních bodů není důvodný. K námitce týkající se omluvy z ústního jednání zopakoval, že omluva byla správnímu orgánu doručena prostým e-mailem a jelikož nebyla do 5 dnů ve smyslu ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu potvrzena, hledí se na ni, jako by nebyla vůbec učiněna.

V replice na vyjádření žalovaného žalobce znovu uvedl svoji argumentaci týkající se nezákonnosti postupu správního orgánu, jestliže přestupek projednal v jeho nepřítomnosti. Má však současně zato, že není podstatné, jakou formou byla druhá omluva učiněna, podstatné je, že správnímu orgánu prokazatelně došla. Správní orgán totiž její doručení nerozporuje (toliko namítá, že se nejednalo o podání podle § 37 správního řádu). V tomto směru poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2013, čj. 9 As 101/2012-60, v němž tento soud dovodil, že správní orgán nemůže vycházet z omluvy, o níž neví (např. byla údajně zaslána poštou, avšak „nedorazila“). V úvahu však přichází nejrůznější formy sdělení omluvy, zákon v tomto směru obviněného nijak nelimituje a přichází tak v úvahu např. omluva poštou, e-mailem, faxem, telefonicky, osobně, prostřednictvím k tomu pověřené osoby atd. Lze však po obviněném z přestupku žádat, aby volil natolik spolehlivý způsob sdělení omluvy, že bude zaručeno, že se o omluvě správní orgán skutečně dozví. Žalobce poukázal i na další judikaturu Nejvyššího správního soudu na podporu svých námitek uvedených v žalobě.

Žalobce v replice doplnil i další žalobní body, a to stanovení zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení všech motorových vozidel v rozporu se zákonem, nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro neodůvodnění závěru o nedbalosti a nedostatečnost úvah správního orgánu o naplnění materiální stránky přestupku.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen “s. ř. s.”). Učinil tak bez nařízení jednání ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., když dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům, přičemž žalobu shledal důvodnou.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že správní orgán I. stupně po oznámení přestupku Městskou policií Havlíčkův Brod vyhotovil dne 15. 9. 2015 oznámení o zahájení správního řízení se žalobcem ve věci předmětného přestupku a předvolal jej k ústnímu jednání na den 6. 10. 2015 (žalobci doručeno dne 29. 9. 2015). Z nařízeného jednání se žalobce omluvil podáním ze dne 5. 10. 2015 s tím, že nebude přítomen v České republice, neboť je pracovně v Polsku, a to do prosince 2015, kdy by se mohl dostavit po návratu zpět. Dotázal se, zda je případně možné přestupek projednat na území Polské republiky. V omluvě rovněž uvedl, že do České republiky jezdí nepravdělně (jednou za tři týdny) na dny pracovního volna. Omluvu zaslal e-mailem a následně i prostřednictvím poštovní přepravy. Správní orgán I. stupně omluvu akceptoval a žalobce předvolal k dalšímu ústnímu jednání na den 18. 11. 2015. K tomuto jednání žalobce zaslal omluvu ze dne 13. 11. 2015 (doručenou správnímu orgánu e-mailem 16. 11. 2015). V ní zopakoval, že do prosince 2015 je pracovně na území Polské republiky, což může v případě potřeby písemně doložit od svého zaměstnavatele. Současně uvedl, že ve věci není vhodné, aby si zvolil zmocněnce, neboť ten o věci nic neví a nemohl by adekvátně reagovat. Dne 18. 11. 2015 proběhlo bez přítomnosti žalobce ústní jednání, při němž správní orgán I. stupně provedl dokazování. Ve stejný den vydal ve věci rozhodnutí čj. DOP/3459//2015-10, jímž žalobce uznal vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 ve spojení s ustanovením § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit tím, že dne 22. 6. 2015 v 11:11 hod., v obci Havlíčkův Brod, ul. Žižkova, ve směru jízdy od centra města, řídil motorové vozidlo tovární značky Hyundai, registrační značky ..., a hlídkou městské

policie mu byla naměřena rychlost jízdy 73 km/hod. v místě, kde povolena maximální nejvyšší rychlost v obci 50 km/hod. Po odečtu tolerance odchylky v měření mu tak byla naměřena rychlost minimálně 70 km/hod., čímž překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci nejméně o 20 km/hod. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 2.500,- Kč, zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 1 měsíce a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000,- Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím zástupce blanketní odvolání ze dne 4. 12. 2015, které ani na výzvu k doplnění odvolání ze dne 9. 12. 2015, nedoplnil. Odvolání pak žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí orgánu I. stupně potvrdil.

Krajský soud se nejprve zabýval námitkou, zda byly v dané věci splněny podmínky pro projednání přestupku v nepřítomnosti žalobce jakožto obviněného.

Dle ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích „o přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věci projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.“ Citované ustanovení navazuje na čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, který každému zajišťuje právo mj. na to, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti. Jak přitom již dovodil Ústavní soud, čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod lze vztáhnout i na řízení o přestupcích před správním orgánem (blíže viz nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02, publikovaný jako N 38/32 SbNU 373).

Uplatnění práva na projednání přestupku v přítomnosti obviněného z přestupku předpokládá součinnost jak ze strany správního orgánu, tak ze strany samotného obviněného z přestupku. Správní orgán má povinnost postupovat tak, aby obviněnému z přestupku vytvořil podmínky pro to, aby mohl realizovat své právo na projednání přestupku v jeho přítomnosti. Jde především o nutnost obviněného řádně předvolat k jednání. Již samotná povaha práva na projednání přestupku v přítomnosti obviněného pro svou realizaci v praxi vyžaduje též jistý stupeň součinnosti také ze strany obviněného z přestupku, kterou lze spatřovat např. v tom, že se fyzicky dostaví, případně se náležitě omluví, v těch svým charakterem výjimečných případech, kdy se nemůže dostavit, byť se chce jednání zúčastnit. Právo obviněného z přestupku na projednání věci v jeho přítomnosti zcela jistě může napomoci tomu, aby byl řádně zjištěn skutkový stav, a již při jednání lze realizovat právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se obviněnému z přestupku kladou za vinu, a k důkazům o nich. Realizace tohoto práva tak směřuje k řádnému projednání přestupku, jeho smyslem však není a ani nemůže být vytvoření obstrukčního nástroje, kterým by mohl obviněný efektivně bránit projednání přestupku, z něhož je obviněn. Na obviněného z přestupku tak lze v souvislosti s výkonem práva na projednání přestupku v jeho přítomnosti klást požadavky zaručující, že ústní jednání o přestupku bude možné efektivně realizovat.

Dle ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu „podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných

technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu.“

V projednávané věci, jak je již uvedeno shora, bylo žalobci doručeno předvolání k ústnímu jednání na den 6. 10. 2015 dne 29. 9. 2015. Z tohoto jednání se omluvil podáním ze dne 5. 10. 2015 (současně zaslaným prostřednictvím poštovní přepravy) s tím, že nebude přítomen v České republice z důvodu pracovních povinností v Polsku do prosince 2015. Správní orgán I. stupně omluvu akceptoval a žalobce předvolal k dalšímu ústnímu jednání na den 18. 11. 2015. V tomto dalším předvolání oproti prvnímu předvolání uvedl navíc to, že žalobce může využít možnosti zastoupení zmocněncem, připomněl, kdy je možno projednat přestupek v nepřítomnosti obviněného ve smyslu ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích a k dotazu žalobce sdělil, že věc není možné projednat na území Polska. K tomuto druhému jednání žalobce se žalobce omluvil podáním ze dne 13. 11. 2015 zaslaným správnímu orgánu pouze prostým e-mailem dne 16. 11. 2015. V něm zopakoval, že do prosince 2015 je pracovně na území Polské republiky, což může v případě potřeby písemně doložit od svého zaměstnavatele. Současně uvedl, že nepovažuje za vhodné, aby si zvolil zmocněnce, neboť ten o věci nic neví a nemohl by adekvátně reagovat. Ústní jednání proběhlo dne 18. 11. 2015 bez přítomnosti žalobce a správní orgán I. stupně při něm provedl dokazování a následně vydal ve věci rozhodnutí.

Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí konstatoval, dne 16. 11. 2015 obdržel „neautorizované vyjádření cestou elektronické pošty (e-mail)“, ve kterém se žalobce omluvil z účasti na ústním jednání z důvodu, že je pracovně v Polsku, avšak že „toto sdělení nesplňuje znaky podání ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 správního řádu. I za předpokladu, že by k tomuto sdělení přihlédl jako k podání obviněného, toto hodnotí jako nedostatečnou a ničím nepodloženou omluvu pro nedostavení se k ústnímu jednání“. Žalovaný, který se s postupem správního orgánu I. stupně ztotožnil, v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že podání žalobce (tj. tato další omluva k ústnímu jednání) nebylo ve lhůtě dle § 37 odst. 4 správního řádu potvrzeno a správní orgán I. stupně již tuto omluvu neakceptoval, kdy ji vyhodnotil i jako nenáležitou.

Správní orgány tedy jako hlavní důvod neuznání této druhé omluvy žalobce uvedly to, že žalobce zaslal omluvu prostřednictvím e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu a že toto elektronické podání nepotvrdil v souladu s ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu, a proto k němu nebylo možno přihlížet.

Je sice pravdou, že judikatura obecně stojí na požadavku, že podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě (internetu) bez zaručeného elektronického podpisu podle § 37 odst. 4 správního řádu je úkonem způsobilým vyvolat právní účinky jen za podmínky jeho následného doplnění (do 5 dnů) některou z kvalifikovaných forem podání. Takový závěr však byl vysloven především ve vztahu k úkonu (podání), jímž se disponuje řízením nebo jeho předmětem.

V nyní posuzované věci však nešlo o podání v pravém slova smyslu dle § 37 správního řádu, ale o omluvu z nařízeného jednání učiněnou v souladu s § 74 zákona o přestupcích, na níž není dle názoru krajského soudu možno vztahovat takový požadavek z hlediska formy, či způsobu podání, jako je tomu u jiných procesních úkonů účastníků řízení, zejména takových, s jejichž podáním je spojena

možnost zahájit řízení, pokračovat v něm či je skončit. V případě omluvy z jednání je však nutné zohlednit zejména její smysl a okolnosti jejího podání, tedy to, že v mnoha případech nebude mít účastník možnost dodržet příslušnou formu, či podání předepsaným způsobem potvrdit tak, jak stanoví právní předpisy pro jiná procesní podání. Je nutné přihlídnout například i k tomu, že důvody neúčasti na nařízeném jednání, které jsou způsobitelné omluvit účastníka z takového jednání, mohou nastat i krátce před samotným jednáním, kdy účastník řízení nebude mít možnost na nastalou situaci reagovat formálně perfektním úkonem.

Krajský soud se tedy nedomnívá, že je nutné po obviněných vyžadovat, aby své omluvy podávali pouze zákonem předepsanými formálními způsoby dle ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu. Nelze tedy omluvu odmítnout pouze proto, že nebyla podána formálně v souladu s ustanovením § 37 odst. 4 správního řádu, neboť praktická aplikace institutu omluvy by byla v takovém případě značně omezená. Rizikem takového postupu, který však nese sám obviněný, však může být to, že v případě, kdy takový prostý e-mail nebude z nějakého důvodu příslušnému správnímu orgánu doručen (žádné potvrzení o doručení se obvykle nevydává, proto odesílatel neví, zda byl e-mail doručen), obviněný v případě potřeby těžko prokáže, že takové podání vůbec učinil. Tento problém však v daném případě nenastal, neboť samotné doručení předmětného e-mailu sporným není.

Pokud tedy správní orgány omluvu žalobce, která byla zaslána pouze prostřednictvím e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu, neakceptovaly především z důvodu, že nesplňovala požadavky formy dle ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu, nepostupovaly v souladu se zákonem.

Jako další důvod správní orgány uvedly, že i kdyby k podání přihlédnuto bylo, nešlo by o omluvu náležitou, neboť byla nedostatečná a ničím nepodložená.

Jak vyplývá z ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, náležitá omluva vždy předpokládá existenci důležitého důvodu. Důležitost důvodu omluvy obviněného z přestupku z neúčasti u ústního jednání je přitom třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu a s ohledem na to, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek) a zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá obstrukční snaha obviněného z přestupku působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod. (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2009, čj. 7 As 28/2009-99, dostupný na www.nssoud.cz).

V daném případě nelze přehlédnout, že správní orgán I. stupně akceptoval první omluvu ze dne 6. 10. 2015, v níž žalobce uvedl, že je pracovně v Polsku do prosince 2015. Přesto správní orgán nařídil další ústní jednání již na 18. 11. 2015, tj. aniž by vyčkal do prosince 2015 (přestože to bylo již zanedlouho) nebo aniž by žalobci sdělil, že jeho pracovní povinnost v Polsku již nebude jako důvod pro odročení jednání nadále akceptovat. Rovněž nereagoval na žalobcovo sdělení v této druhé omluvě, že v případě potřeby doloží své pracovní povinnosti v Polsku potvrzením od zaměstnavatele, a bez dalšího (tj. aniž by jej k předložení nabízeného potvrzení vyzval), označil tuto druhou omluvu za ničím nepodloženou.

Krajský soud je za popsané situace nucen konstatovat, že správní orgány nepostupovaly správně, když vůbec nehodnotily omluvu žalobce ze dne 13. 11. 2015 v kontextu dosavadního průběhu řízení, ač tak učinit měly. Navíc při jejím odmítnutí ji neposuzovaly ani z hlediska jejího pořadí, obsahu a v kontextu s první omluvou, ani s ohledem na to, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna a zda ze spisu či jiných skutečností vyplývá či nevyplyvá obstrukční snaha obviněného z přestupku působit průtahy v řízení. Ze správního spisu přitom žádná okolnost, z níž by se dalo usuzovat na obstrukční snahu žalobce v případě první a na ni v podstatě navazující druhé omluvy, nevyplyvá.

Krajský soud uzavírá, že za popsané situace podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti obviněného podle § 74 odst. 1 věta druhá zákona o přestupcích splněny nebyly. Pokud správní orgány založily svá rozhodnutí na opačném názoru, zatížily jej vadou, která má za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

S ohledem na shora uvedené krajský soud dospěl k závěru, že ve věci došlo k porušení ustanovení upravujících vedení řízení před správním orgánem, které mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť správní orgán I. stupně provedl jednání bez účasti žalobce, ačkoli se řádně nezabýval jeho omluvou z nařízeného jednání. Z důvodu zjištění tohoto závažného procesního pochybení (viz § 76 odst. 1 písm. c/ s. ř. s.) nemohlo napadené rozhodnutí žalovaného obstát.

Vzhledem k tomu, že bylo shledáno závažné porušení procesních práv žalobce, ostatními žalobními námitkami se krajský soud již nezabýval, neboť by to za dané situace bylo nadbytečné nebo předčasné. Soud pouze ve stručnosti připomíná požadavek preciznosti kladený na formulaci výroku rozhodnutí při správním trestání a nezbytnost založení listin relevantních pro posouzení věci do správního spisu.

Pro úplnost lze dodat, že rozšíření žalobních bodů v replice žalobce provedl po zákonem stanovené lhůtě pro jejich uplatnění.

S ohledem na shora uvedené krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro vady řízení a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. V dalším řízení bude žalovaný vázán právním názorem soudu v tomto rozsudku vysloveným (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Pro vytknutou vadu současně shledal krajský soud důvod i pro zrušení rozhodnutí orgánu I. stupně (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl úspěšný žalobce, krajský soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení spočívajících v náhradě zaplaceného soudního poplatku ve výši celkem 3.000,- Kč a náhradě nákladů právní služby poskytnuté advokátem, jehož odměna vychází z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Ten učinil ve věci tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepis žalobního návrhu a replika k vyjádření žalovaného) po 3.100,- Kč, k tomu má nárok na úhradu 3 režijních paušálů po 300,- Kč (§ 9 odst. 4 písm. d/ a § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Zástupci žalobce jako plátcí DPH byla odměna povýšena o hodnotu této daně (§ 14a advokátního tarifu).

Krajský soud uložil vyčíslené náklady zaplatit k rukám zástupce žalobce, neboť jde o advokáta (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 24. srpen 2017

Mgr. Helena Konečná v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
L. P.